

Міжгалузева асоціація „УКРТЕПЛОКОМУНЕНЕРГО”

Усунення бар'єрів, забезпечення прозорості та впровадження енергоефективності в сфері теплопостачання

Блащук Арсентій Андрійович,
Президент Міжгалузевої асоціації
„Укртеплокомуненерго”

Найважливіші питання, які необхідно вирішити для вчасного початку та проходження опалювального сезону 2016/17 року

Проблема:

Внаслідок прийняття постанови Кабінету Міністрів України №217 від 18 червня 2014 року «Про затвердження Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки зі спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з гарантованим постачальником природного газу» та застосування з листопада 2014 року нормативів розподілу коштів з рахунків із спеціальним режимом використання теплопостачальних і теплогенеруючих підприємств, ситуація в галузі теплопостачання оцінюється як критична.

Шляхи вирішення:

Внести зміни до Постанови № 217, включивши в формули розрахунку нормативу перерахування коштів постачальнику природного газу нараховані пільги та субсидії, а також передбачити розрахунок нормативу відповідно до структури собівартості тарифу. Крім цього, обов'язково передбачити в Постанові № 217 визначення граничного рівня нормативу перерахування коштів на рахунок теплопостачальних підприємств, який би забезпечував гарантоване відрахування теплопостачальним підприємствам коштів на виплату заробітної плати, податків, проведення ремонтних та аварійно-відновлювальних робіт, оплати електроенергії, коштів на повернення кредитів, отриманих від міжнародних фінансових структур, та відсотків за користування ними.

Лист на МВФ

Керівнику представництва
Міжнародного валютного фонду в Україні
Жерому Ваше

Вказана заборгованість виникає не в наслідок несумлінного виконання своїх зобов'язань такими суб'єктами, а через невиконання державою своїх зобов'язань щодо вчасної компенсації збитків комунальних підприємств, що виникають в зв'язку з встановленням тарифів на житлово-комунальні послуги в економічно необґрунтованих розмірах, пільг та субсидій, нарахованих населенню. У комунальних підприємств відсутні ресурси для покриття таких витрат. Це призводить до того, що вони вимушені спрямовувати свої обігові кошти на погашення боргів, які виникли не з їх вини.

Таким чином, на сьогодні єдиним механізмом покращення фінансового стану комунальних підприємств є введення мораторію передбаченого законопроектом № 2706. Ми розуміємо, що це є тимчасовий захід. Для комплексного вирішення проблеми необхідно забезпечити:

- ❖ встановлення тарифів в економічно обґрунтованих розмірах. Наразі національний регулятор цього не робить і впевненість, що це буде зроблено в 2016 році у нас відсутня (відсоток відшкодування тарифом для населення витрат підприємств теплопостачання у 2015 році складав всього близько 80%);
- ❖ виділення Урядом вчасно та в повному обсязі субвенції місцевим бюджетам на погашення різниці в тарифах. На жаль, в 2015 році цього не було здійснено, а в проекті Держбюджету на 2016 рік такої субвенції взагалі не передбачено. На 2016 рік, з урахуванням заборгованості за 2015 рік, обсяг субвенції має становити 4 млрд. грн.;
- ❖ вирішення Урядом питання визначення джерел покриття штрафних санкцій нарахованих комунальним підприємствам;
- ❖ ліквідувати непрозору систему фінансування пільг і субсидій провівши її монетаризацію.

Зазначаємо, що проведений Асоціацією аналіз прийнятої Кабінетом Міністрів України постанови від 18.12.2015 №1086 показав, що зазначена постанова прийнята в порушення ст.42 Конституції України, Законів України від 10.04.2014 №1198 "Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення розрахунків за енергоносії" та Закону України від 02.06.2005 №2633(із змінами) "Про теплопостачання", Закону України від 11.01.2001 "Про захист економічної конкуренції", Закону України від 09.04.2015 "Про ринок природного газу" і повинна бути скасована з моменту прийняття або приведена у відповідність до законодавства України..

**Найважливіші питання, які необхідно вирішити
для вчасного початку та проходження опалювального сезону 2016/17 року**

Проблема:

Критичне становище теплопостачальних підприємств додатково погіршується дією економічно необґрунтованих тарифів на теплову енергію, які не покривають фактичні витрати теплопостачальних підприємств через невідповідність в них фактичних обсягів реалізації теплової енергії, амортизаційних відрахувань, питомих норм витрат палива на виробництво теплової енергії, втрат теплової енергії при транспортуванні, інфляційної складової тощо.

Шляхи вирішення:

Внести зміни до державного бюджету 2016 року, якими передбачити кошти на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію невідшкодованої у 2015 та різниці в тарифах, яка виникне у 2016 році.

Претензії до роботи НКРЕКП

- Відмінені двоставкові тарифи. Безпідставні вимоги по фактичним навантаженням будівель для формування об'ємів теплоенергії замість договорів, укладених підприємствами зі споживачами.
- В зарплаті не врахована генеральна угода Профспілок з Урядом, зарплата однакових професій різна по підприємствах.
- Амортизація призначається для ремонту і відновлення обладнання, на яке вона нараховується, а Комісія викачує її, включає в інвестиційну складову на встановлення лічильників в будинках, які є приватною власністю, тому обладнання, на яке нараховується амортизація не ремонтується і не оновлюється.
- Немає інвестиційної складової, а в кого є, то Комісія вирішує, що замість ремонту теплотраси чи котлів потрібно встановлювати лічильники в будинках, причому без приладів регулювання, що є дурістю.
- Фактичні втрати в мережах не враховуються в тарифах, втрати в окремих компаніях менші як в розвинутих країнах з аналогічним кліматом. В зв'язку з чим немає джерел фінансування заходів зі зменшення втрат.
- Регулятор не знає і не керується податковим законодавством, не вивчає його вплив на фінансовий стан підприємства (спочатку платять ПДВ, а потім із залишків зарплату).
- Сезонні тарифи. Влітку надходжень коштів немає, крім доходів від бюджетних організації які сплачують відповідно до тарифів 1/12 річних призначень щомісяця, тобто в зимовий період вони сплачують лише за половину спожитої теплоенергії, через це виникає борг за газ, на який нараховуються штрафи.
- Не враховуються і не компенсуються регуляторні розриви (несвоєчасне встановлення тарифів при зміні енергоскладових).
- Не визнається різниця в тарифах, яка не компенсована за минулі роки і наявна зараз.
- Комісія не хоче впроваджувати стимулююче тарифоутворення, або декларування тарифів підприємствами.
- Не застосовується досвід європейських країн в тарифоутворенні, а користуються старими радянськими підходами (я начальник - ти дурак).
- Економія від реалізації заходів з енергозбереження в т.ч. реалізованих за кошти інвесторів вилучається, більше того, якщо не зміг виконати роботи, включені в тариф, через відсутність обігових коштів, то в слідуючому тарифі ці витрати вже не враховуються.
- Тарифи не структуровані, а встановлені за висновками цінової інспекції 2009 року.
- 217 постанова КМУ, автором якої є Комісія, застосовується на шкоду підприємствам, а Комісія надає преференції тільки НАК «Нафтогаз України» та обленерго.
- Комісія не є регулятором, а черговим контролюючим органом.
- Комісія є нелегітимним органом відповідно до законів України.

**Найважливіші питання, які необхідно вирішити
для вчасного початку та проходження опалювального сезону 2016/17 року**

Проблема:

Наявна практика нарахування фінансових та штрафних санкцій НАК «Нафтогаз України» на обсяги заборгованості підприємств теплопостачання за спожитий природний газ, які виникли внаслідок несвоєчасного відшкодування підприємствам заборгованості з різниці в тарифах та несвоєчасної оплати за теплову енергію організаціями, які фінансуються бюджетами різних рівнів.

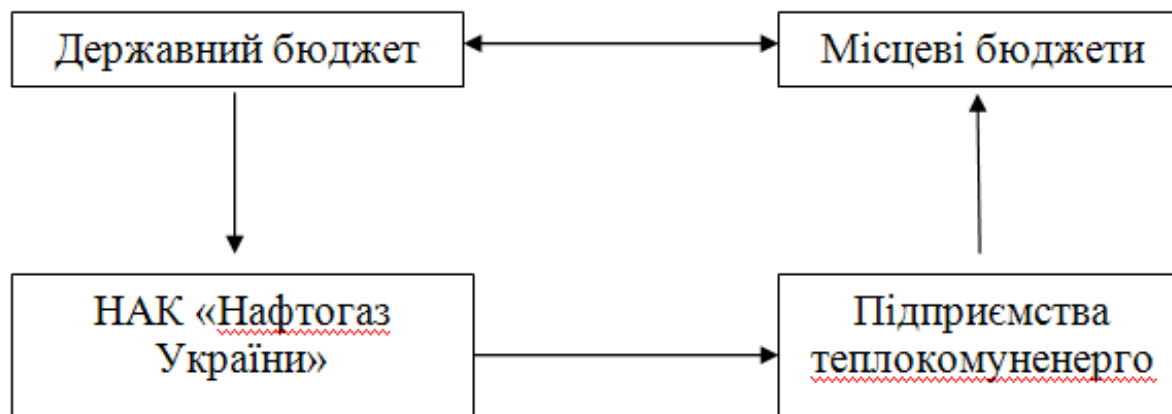
Шляхи вирішення:

Схвалити Законопроект України № 2706 “Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування суб’єктів господарювання у сферах теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення”

З 1.07.2014 року були підвищені тарифи на теплову енергію до економічно обґрунтованого рівня (за заявами НКРЕКП, насправді рівень відшкодування становив $\approx 90\%$). Заборгованість підприємств теплокомуненерго (далі – підприємств ТКЕ) за газ становила близько 14 млрд. грн. З нових тарифів кошти зараховувались в погашення заборгованості в т.ч. штрафи, пені, інфляційні, а за поточне споживання знову виникла заборгованість на яку нараховані нові штрафи, пені, інфляційні. Така система відносин вигідна НАК «Нафтогаз України», адже він має "вічного боржника" та цапа відбувайла.

Для припинення функціонування цієї шкідливої для місцевих громад та України схеми прошу підтримати пропозицію Асоціації щодо переведення боргів підприємств ТКЕ перед НАК «Нафтогаз України» в державний борг з реструктуризацією їх на термін до 10 років.

Схема погашення заборгованості за газ перед НАК «Нафтогаз України»

З державного бюджету сплачується борг підприємств ТКЕ НАК «Нафтогазу України», який зараховує перераховану суму підприємствам згідно реєстру, складеного та затвердженого Мінрегіонбудом та Мінекономрозвитку. За рішенням місцевих органів влади підприємствам ТКЕ, внесеним в реєстр, сума заборгованості реструктуризується на період до 10 років (залежно від обставин). Підприємства ТКЕ сплачують реструктуризовану заборгованість за газ в місцеві бюджети відповідно до затверджених графіків. Держаний бюджет зменшує субвенції місцевим бюджетам на суму сплачених підприємствами ТКЕ коштів в місцевий бюджет на погашення заборгованості за газ.

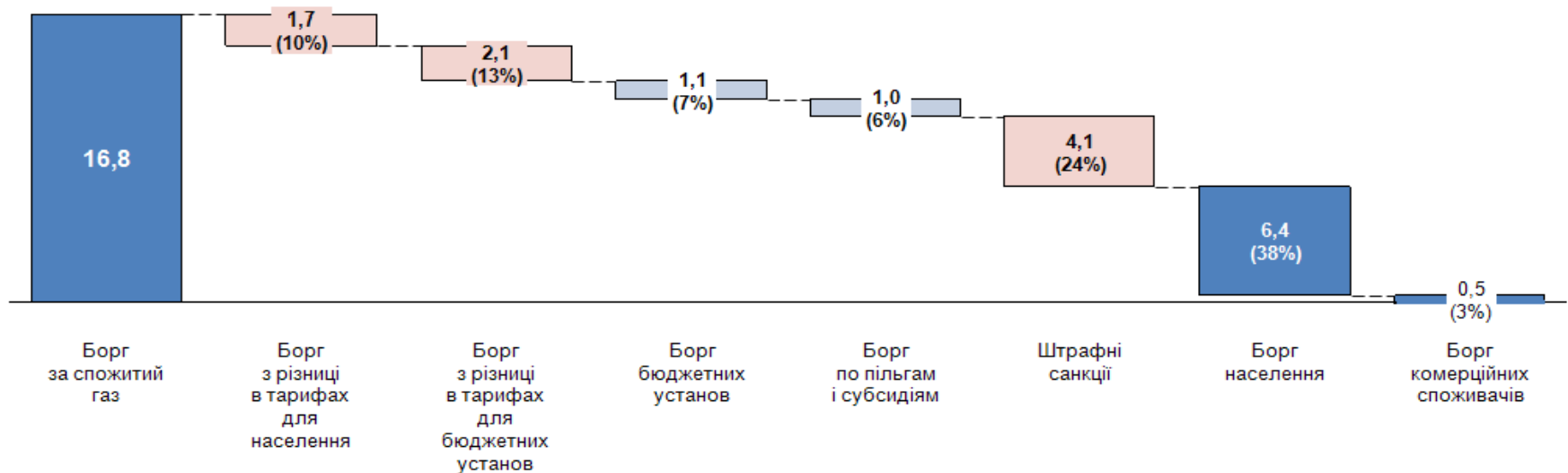
Реалізація даної пропозиції дозволить позбутися монополії НАК «Нафтогаз України», запрацювати ринку природного газу, зменшити ціни на газ.

Структура заборгованості підприємств теплоенергетичної галузі

Структура дебіторської заборгованості теплостачальних підприємств по відношенню до заборгованості за спожитий природний газ станом на 01.06.2016 р.

Шляхи зменшення боргу	Забезпечити приведення тарифів до рівня економічно-обґрунтованих витрат, а також повне відшкодування з державного бюджету заборгованості з різниці в тарифах для населення та бюджетних установ	Забезпечити першочергове спрямування бюджетних коштів на оплату за житлово-комунальні послуги бюджетними установами	Виділити цільову субвенцію з державного бюджету на відшкодування пені, штрафних і фінансових санкцій	Погасити борги в порядку реструктуризації
-----------------------	---	---	--	---

ПРОПОЗИЦІЇ щодо реформування сектору теплопостачання

1. Встановити, що при впровадженні заходів енергозбереження та підвищення енергоефективності, тарифи на теплову енергію залишаються незмінними (не зменшуються) протягом 5-7 років, згідно Ст.8 Закону про теплопостачання

2. Кошти, зекономлені від впровадження заходів з енергозбереження та підвищення енергоефективності, заміни природного газу альтернативними видами палива зараховуються на окремий рахунок зі спеціальним режимом використання.

ПРОПОЗИЦІЇ щодо реформування сектору теплопостачання

3. Рахунок зі спеціальним режимом використання відкривається підприємствами, які виробляють, транспортують, постачають теплову енергію, в банківських установах України та призначається виключно для акумулювання коштів, вказаних у пункті 3 та проведення розрахунків з інвесторами відповідно до укладених інвестиційних договорів. Фінансування заходів з енергозбереження, заміни природного газу альтернативними видами палива проводиться після виконання зобов'язань по інвестиційним договорам.

4. Державним органам в т.ч. судовим виконавцям забороняється накладати арешт на рахунок зі спеціальним режимом використання.

5. Розпорядником коштів що знаходяться на рахунку зі спеціальним режимом використання є підприємство, що виробляє, транспортує, постачає теплову енергію.

Висновки:

1. Зняти арешти з рахунків підприємств теплокомуненерго.
2. Відшкодувати підприємствам ТКЕ пені і штрафи нараховані НАКом “Нафтогаз України”.
3. Відшкодувати різницю в тарифах по населенню та бюджетних організаціях.
4. Виділити підприємствам ТКЕ номінації газу без будь-яких попередніх умов.
5. Зупинити дію Постанови КМУ № 217 «Про затвердження Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки зі спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з гарантованим постачальником природного газу» для завершення підготовки до опалювального сезону.
6. Сплатити заборгованість держави з пільг та субсидій.
7. Спростити процедуру та порядок встановлення тарифів, застосувавши стимулююче тарифоутворення, метод декларування тарифів або автоматичного коригування підприємством у разі зміни складових собівартості у структурі затвердженого тарифу.
8. Перевести борг підприємств теплокомуненерго, що склався на 1.09.2016 р. в категорію державний або провести його списання.
9. Провести монетаризацію пільг та субсидій, що надаються населенню.
10. Діяльність підприємств ТКЕ повинна закінчуватись на вузлі обліку теплової енергії в будинку в зв'язку з чим передати функції встановлення тарифів на суміжному ринку (централізованого опалення та гарячого водопостачання) місцевим органам влади.

Міжгалузева асоціація "УКРТЕПЛОКОМУНЕНЕРГО"

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

м. Київ, 7 вересня 2016 року